

● KONČAN JE ČETRTI KROG OBISKOV V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

Temeljiti pogovori

Tokrat so se bolje pripravile večje KS. Za osnutek o stanovanjskem gospodarstvu je bilo premalo časa. Dobro analizirana hišna samouprava in delovanje delegatskega sistema v KS

Četrti krog obiskov je končan. Težko je v nekaj stavkih zapisati skupno oceno za vse krajevne skupnosti. Kajti ta je tokrat med posameznimi KS zelo različna. Bolje so se pripravile KS z več prebivalci — to se pravi bolj stanovanjske skupnosti. Odprile so se v celoti, pokazale so visoko aktivnost na področju razmišljanja in tudi že v praktičnih rešitvah boljše organiziranosti stanovalcev v hišah, ulicah in zaselkih kot tudi organiziranosti SZDL v teh oblikah.

Usmeritve predsedstva RK SZDL Slovenije za nadaljnjo krepitev družbenogospodarskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu s posebnim poudarkom na utrjevanju hišne samouprave so dobro ocenili in jih bodo s pridom izkoristili pri nadaljnjem razvijanju samoupravne organiziranosti stanovalcev. V razpravah je bilo izkristalizirano spoznanje, da bosta v prihodnje stanovanjsko gospodarstvo in samoupravna organiziranost stanovalcev temeljnji torišči dela socialistične zveze in v njej združenih subjektivnih sil. Pa ne le zaradi uresničevanja postopnega prehoda na ekonomske stanarine, temveč predvsem tudi zaradi delovanja v hišah, sosedstvu hiš in ulicah same socialistične zveze, zaradi boljše samouprave pa tudi zaradi boljše politične in interesne organiziranosti krajanov. Glede na določila osnutka zakona o stanovanjskem gospodarstvu — še posebno velikih dolžnosti hišnega sveta — pa se bo morala krajevna SZDL temeljito posvetiti tudi kadrovanju v hišne svete in druge organe hišne samouprave. S. G.

Tito nas je spodbujal s svojim zgledom

21. maja leta 1958 sem edini iz tedanje občine Moste kot član komiteja ZK v 30-članski delegaciji SR Slovenije obiskal maršala Tita.

Sprejema pri maršalu Titu se spominjam do potankosti. Napovedan je bil natanko ob 10. uri in Tito kot gostitelj nas je presenetil s točnostjo do minute. Titovemu prijaznemu vabilu, naj se počutimo kot doma, smo se delegati sproščeno pridružili.

Ta dan je v mojem spominu povsem izjemen. Še danes vem, da je bil dan vroč, da je bilo na vrtu na Dedinjah prijetno. Spominjam se Tita tudi kot izredno sproščenega gostitelja. Postregel nam je z ogromnimi skledami izbranih česenj in raznovrstnim pecivom. Pri vsaki delegaciji se je v pogovoru zadržal in spraševal delegate o izvršitvah I. in II. plana ter o problemih in življenju v posameznih republikah. Med resne pogovore pa je znal spretno vplesti tudi šale, tako da je vse potekalo kot med dobrimi

znanci. Spominjam se Tita, kako nas je spodbujal, da se tudi sami postavimo v vlogo spraševalca, tako da bo lahko odgovarjal na vprašanja, ki so nas zanimala. Delegate je predvsem zanimalo vse o prijateljski Indiji, ki jo je Tito prav takrat obiskal. Na koncu sprejema smo se delegati fotografirali z maršalom Titom. Ta fotografija je zame dragocen spomin na enkratno, neponovljivo doživetje.

VITO MILOVANOVIČ
KOLINSKA

Delegacija SR Slovenije leta 1958 pri maršalu Titu. Pisec spominskega prispevka stoji zadaj peti z desne

Pred šesdesetimi leti

II. kongres delavske stranke Jugoslavije (komunistov) od 20. do 24. junija 1920 v Vukovaru

Na vukovarskem kongresu so se delegati — bilo jih je 374 — odločili v imenu 65.000 članov stranke, kakšna bo njena nadaljnja pot. Delegati Srbije, Hrvaške, Slavonije, Vojvodine, Bosne, Hercegovine, Črne Gore, Slovenije, Dalmacije so sprejeli nov program in statut, izvolili pa so tudi novo vodstvo in se odločili za novo ime stranke: Komunistična stranka Jugoslavije, kot se je potem imenovala vse do VI. kongresa KPJ leta 1952.

Predstavniki iz Slovenije so zastopali delavce, ki so bili člani organizacij — udeleženci ustanovnega zbora komunistične stranke v Ljubljani 11. aprila 1920.

Nadaljevanje na 2. strani

II. kongres KPJ — Vukovar, 20. — 24. junij 1920

● SPET ENA GENERACIJA SREDNJEŠOLCEV ZAPUŠČA ŠOLSKE KLOPI

Matura — izpit zrelosti

Leto je naokrog in srednješolci, ki končujejo šolanje na gimnaziji ter na Šolskem centru tiska in papirja, bodo kmalu začeli obiskovati višje in visoke šole ali pa se zaposlili na svojih prvih delovnih mestih.

Na VI. gimnaziji v Mostah dijaki prav v teh dneh opravljajo maturo. Četrti razred jih je letos obiskovalo 126. Uspešno ga je končalo 98, med njimi je tudi 14 odličnikov, medtem ko je moralo 14 dijakov opravljati popravne izpite. V času, ko smo zbirali podatke, se še ni videlo, koliko jih bo popravni izpit uspešno opravilo. Na šoli so menili, da jih bo vsaj polovica. Maturo tako opravlja sto

dijakov, kajti odlični učenci so tega neprijetnega zaključka šolanja oproščeni.

Največ letošnjih četrtošolcev iz naše gimnazije se je odločilo, da bo nadaljevalo študij na ekonomiji, pa na fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo ter na filozofski fakulteti.

Nadaljevanje na 2. strani

● VOLILNO PROGRAMSKA KONFERENCA OBČINSKE ZSMS

PREDLOG ZVEZNI SKUPŠČINI

Občinska konferenca ZSMS je na svoji volilno programski seji sprejela pobudo, da skupščini SFRJ predlaga ustave svetovne nagrade za mir Josip Broz Tito.

Tovariš Tito je bil največji borec za mir v svetu, utemeljitelj politike neuvrščenosti kot pomembnega dejavnika popuščanja napetosti v svetu. Znan je njegove svetovne misije miru, nenehno poudarjanje enakopravnosti slehernega naroda v svetovnih odnosih. Pravica vsakega naroda je, da sam odloča o svoji usodi, da vodi svojo neodvisno politiko. Mednarodne odnose je moč reševati le na osnovi popolne enakopravnosti in dogovarjanja, ki je edina možnost današnjega in jutrišnjega sveta.

Ta nagrada naj bi bila spodbuda svetovnim borecem za mir in potrditve politike neuvrščenosti. Mladi so se odločili tudi za uvedbo svojega samopriskravnega med dijak, delavci in študenti za gradnjo doma v Ljubljani — znanal naj bi 20 din v enkratnem znesku. Zahtevali pa so, da se gradnja tega doma vključi v program III. samopriskravnega v Ljubljani.

Po pozdravnem pismu brigadirjev z delovne akcije Kras 80 je predsednik Jože Petek poročal o delu mladih v zadnjem obdobju.

Kljub dokaj kritično izzvenemu poročilu je bilo iz razprave moč ugotoviti, da je bilo v osmih mesecih storjenega precej. To bo vsekakor tudi dobra podlaga za nadaljnje delo, ki pa jo bo seveda treba še dograjevati.

Nadaljevanje na 2. strani

27. junij — dan samoupravljalavcev

27. junija 1950 je bil sprejet zakon o samoupravljanju. Zato smo ta dan sprejeli za jubilej samoupravljanja, ki je letos še posebno slavnosten, saj je poteklo od takrat okroglih 30 let.

Ob tem dnevu podelimo odličja in priznanja, pripravimo proslave in akademije, toda najvažnejše je, da naše samoupravljanje živi vse dneve v letu. Samoupravno delamo in živimo v naših delovnih organizacijah, družbenopolitičnih skupnostih in organizacijah, krajevnih skupnostih, društvih, skratka povsod, na vseh področjih našega dela in življenja.

Letošnji dan samoupravljalcev prvič proslavljamo brez našega Tita, čigar ime je neposredno vezano in je sinonim tudi za samoupravljanje. Zato je veličina Titovega dela in prispevek k razvoju samoupravljanja prav v tem, da kljub temu, ko Tita ni več, naša družba živi enotno in strnjeno na Titovi samoupravni poti.

V tridesetih letih dela in življenja v samoupravnih razmerah in 35 letih dela v svobodi smo poleg materialnih dobrin ustvarili tudi novega človeka z novim duhom delavca-samoupravljalca. Delavca, ki se zaveda, da svojo ustvarjalnost in osebnost lahko uresničuje le v svobodni, samoupravni in socialistični družbi. Ustvarjalnost in sreča pa nista meja in ju ni nikoli dovolj.

Ko torej ponosno razmišljamo o naših uspehih, moramo misliti tudi na razvojne probleme in naloge, ki so pred nami. Razmišljati moramo tudi o odgovornosti za naš nadaljnji razvoj. Odgovorni smo tako pred našim delavskim razredom kot pred delavskim razredom vsega sveta. Kajti delavci v kapitalizmu in v togih komunističnih državah z zaupanjem gledajo v naš razvoj. Naši uspehi so perspektiva tudi zanje. Vsem nam je jasno, da samoupravljanje ni več zgolj družbeni eksperiment, kot to hočejo prikazati naši nasprotniki in s tem pomanjšati njegovo vlogo in uspehe.

Objektivno in razvojno pa moramo ugotoviti in se zavedati, da samoupravljanje še ni povsod dovolj zaživelo. Mnogi delavci samoupravljajo le navidezno in še nepopolno. Zato je velika naloga družbenopolitičnih organizacij, da s svojim aktivnim delovanjem ustvarjajo samoupravne razmere in usposablajo delavce za dobre samoupravljalce.

Letošnji praznik samoupravljalcev naj bo torej ponosen pogled na prehojeno pot in obenem ustvarjalna spodbuda za še boljše delo in uspešnejše premagovanje težav, s katerimi se srečujemo pri vsakodnevnem delu. V preteklosti smo na samoupravni Titovi poti vedno zmagovali. Tako bo tudi v bodoče.

ANDRIJA VLAHOVIČ

● TRETJA SEJA OBČINSKE KONFERENCE SZDL

Preobrazba KS — nenehen proces

Že v prejšnji številki Nsk smo napovedali osrednjo točko dnevnega reda 3. seje OK SZDL Uresničevanje ustavne vloge KS. Na sami seji je imel uvodno razpravo o tej problematiki sekretar Ivan Kuhar. Povzemamo nekoliko skróčen drugi del le-te.

V tem času smo opravili pomembno delo na področju samouprave in še zlasti prostorske preobrazbe KS. Na referendumu spomladi smo se odločili za šest novih KS. Tako jih je sedaj v občini 23. Z dokončnim samoupravnim oblikovanjem novih KS in ustanovitvijo družbenopolitičnih organizacij v jeseni pa bodo dane vse možnosti za boljše samoupravno in družbenopolitično delovanje.

S tem pa proces samouprave in prostorskega preoblikovanja v občini še ni sklenjen, kajti že v tem letu se bo treba lotiti opravi za preobrazbo tistih KS, ki so se odločile za referendum v letu 1981.

V tem času poteka delo na spoznavanju o temeljnih planov in usklajevanju elementov planov samih. Zlasti slednje je izredno težko, ker so vsi nosilci družbenega planiranja še ne zavedajo resnosti družbenega načrtovanja. Tako je npr. potekalo usklajevanje na področju svobodne menjave dela med SIS s področja družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje in KS se kar uspešno.

Usklajevanje med KS in tuzdi oziroma drugimi nosilci družbe-

Jože Petek, novi sekretar OK SZDL Ljubljana-Moste-Polje

nega planiranja na območju KS pa je silno težko, še zlasti v KS z velikim številom temeljnih in drugih organizacij združenega dela. Obstajajo primeri, ko nekateri sozid oziroma ozdi ostajajo pri načrtovanju razvoja zaprti le v svoj razvoj in ne upoštevajo kompleksnosti družbene širine planiranja in svobodne menjave dela v prostoru, kjer imajo svoje sedeže oziroma v širši družbenopolitični skupnosti.